

פרוטוקול מס' 212

מישיבת ועדת הכספים

יום ג', ו' בכסלו, התשמ"ה - 19.11.1985 - שעה 10.00

נ כ ח ו

חברי הוועדה: י' ארידור - מ"מ היו"ר
מ' בר-און
א' ויינשטיין
י' כהן
ע' סולודר
ג' שפט
ד' תיכון

מוזמנים: מ' פרידמן, גב' מ' דר-זיו - משרד האוצר

היועץ המשפטים לוועדה: א' דמביץ
יועצת כלכלית: ס' אלחנני
קצרנית: א' דגני

סדר-היום: צו לעידוד החסכון - אמיסיה של דשנים כימיים בע"מ

קביעת מוסדות לענין סעיף 46 לפקודת מס הכנסה
הצעות לסדר היום.

290

(נתקבל בהצבעה 20.11.85)

חוק עידוד החסכון - איגרות חוב של דשנים כימיים בע"מ

מ"מ היו"ר י' ארידור:

אני פותח את הישיבה.

הסעיף הראשון בסדר היום הוא חוק עידוד החסכון - איגרות חוב של דשנים כימיים. נשמע דברי הסבר על הבקשה מנציג האוצר.

מ' פרידמן:

חברת דשנים כימיים בע"מ מבקשת להנפיק לציבור סדרה של איגרות חוב רשומות על שם הצמודות לשער היציג של הדולר הניתנות להמרה במניות בערך נקוב כולל של חמשה מיליון דולר. האיגרות ייפדו בשנת 1995 וישאו ריבית בשיעור שלא יעלה על 8% לשנה. הוועדה מתבקשת לאשר פטור ממס על ההכנסה מריבית שתשלם על איגרות החוב האלה, חוץ 1A המס שיש לנכותו במקור, לפי סעיף 161 לפקודת מס הכנסה.

ד' תיכון:

אין לי התנגדות לאשר את הבקשה, אבל אני מבקש להעיר שאין כיום אפשרות לגייס הון על ידי מפעלים או חברות אלא באמצעות אותו צינור שהולך ומתדלדל, ולמעשה הופך לצינור שמשרת רק מספר פירמות גדולות.

אני מבקש שנקיים דיון בנושא שבו יוצגו בפנינו הכללים שעל פיהם ניתן לגייס הון באמצעות המכשיר הזה של הנפקת אמיסיה של איגרות חוב עם תקרת מס, שכן לא ברור לי מי זכאי ומי איננו זכאי לכך. לעניות דעתי מופיעים כאן רק מפעלים מסוג המפעלים השייכים לקונצרנים הגדולים כמו "כלל", חברת העובדות וכימיקלים לישראל. כמעט ולא נתקלתי במקרים יוצאי דופן של מפעלים שאינם שייכים לקונצרנים אלה.

מ' פרידמן:

חברת הכנסת דן תיכון, המצאנו לך בערך לפני חדשיים את הרשימה של הקריטריונים.

ד' תיכון:

עיינתי ברשימה של הקריטריונים, ולעניות דעתי היא איננה עונה על מה שמתבקש ונדרש ממוסד ציבורי. לפיכך כאשר תובא בפנינו הבקשה הבאה אני מבקש לקיים דיון בקריטריונים כדי שהם יהיו שווים לכל נפש במדינת ישראל.

מ' בר-און:

על איזה קריטריונים מדובר?

היו"ר י' ארידור:

קריטריונים למתן רשות להנפקת אמיסיות.

אני מבין שאין התנגדות לבקשה ונוכל לאשרה.

ד' תיכון:

אני מבקש רשות להערה בנושא הנדון. הבקשות האלה מובאות אלינו עוד בטרם נדונו ברשות לניירות ערך והנהלת הבורסה. כך קורה שאנחנו מאשרים את האמיסיה, אבל לאחר מכן אחד מהמוסדות האחרים פפוסל את האמיסיה ואין מנפיקים אותה. לדעתי מוטלת על נציגי האוצר במקרה זה החובה לבוא לוועדה ולהודיע לנו על ביטול ההנפקה.

מ' פרידמן:

אין חובה כזו.

ד' תיכון:

אני מציע שכך תנהגו, כך לפחות מחייב מינהל תקין.

היו"ר י' ארידור:

זו לא חובה אלא רשות.

מ' פרידמן:

אנחנו מוכנים לדווח על כל אמיסיה שלא אושרה.

הוחלט: לאשר את הבקשה להנפקת האמיסיה.
לקיים דיון על הכללים לגיוס הון.
האוצר יודיע לוועדה על אמיסיות שלא אושרו.

תרומות למוסדות ציבור

היו"ר י' ארידור:

שר האוצר מבקש מהוועדה לאשר מספר מוסדות כמוסדות ציבור לענין סעיף 46 לפקודת מס הכנסה.

ס' אלחנני:

הרשימה כוללת 9 מוסדות, ושר האוצר ביקש להוסיף לרשימה מוסד נוסף - "והדרת פני זקן - המועצה הציבורית למען הזקן".

היו"ר י' ארידור:

האם יש הערות לענין אישור המוסדות הכלולים ברשימה? אם אין, נאשר את הרשימה.

הוחלט לאשר את המוסדות הבאים כמוסדות ציבור לענין סעיף 46 לפקודת מס הכנסה:

1. יד ביד עזרה לזולת
2. בית כנסת חללי דקר
3. בית הכנסת "מסורת שלום" - רמות
4. בית ספר על-יסודי לבנות "בית חנה" חב"ד ירושלים
5. העמותה למען הקשיש ברחובות
6. אבוקה - עמותה לפעילויות פיתוח בישובים ערביים
7. בית הכנסת ומרכז קהילתי תורני, ברנע, אשקלון.
8. ישיבת "כף חיים"
9. בית כנסת נוסח אחיד מעלה אדומים
10. והדרת פני זקן - המועצה הציבורית למען הזקן.

הצעות לסדר היום

היו"ר י' ארידור:

על סדר היום צווי מכס ומס קניה. בהיעדרם של נציגי האוצר לא נוכל לדון בצווים האלה. נעבור איפוא להצעות לסדר-היום. הצעה לסדר היום לחבר הכנסת אריאל ויינשטיין.

א' ויינשטיין:

אני מבקש להעלות את הבעיה של היטל רכוש על מכוניות שאישרה הוועדה.

היו"ר י' ארידור:

אתה מבקש רויזיה לתיקון החוק? (ד' תיכון: אני מבקש). אתה חייב להגיש הצעת חוק פרטית.

א' ויינשטיין:

בחוק ניתנה סמכות לשר האוצר לשנות בתקנות את הטבלה הזו. אני מציע לזמן נציג מוסמך של האוצר כדי שיסביר לנו מדוע לא ישנו את הטבלה.

אני סבור שההיטל הזה מכביד מאד בתקופה הזו. לכאורה אפשר היה לומר לאנשים שאין להם אפשרות לשלם את ההיטל שימכרו את מכוניותיהם. כיום אנשים מציעים את מכוניותיהם למכירה כדי לרכוש במקומן דגמים יותר קטנים, וחלק מהם עושה כן כי איננו יכול לשאת בהוצאה. בגלל ההיצע הגדול אנשים אינם יכולים למכור את המכוניות כי המחירים הולכים ויורדים. אין לנו תחליף של תחבורה ציבורית, וזוהי הבעיה.

אני מבקש להזמין את אנשי האוצר בדחיפות כדי לדון בסוגיה הזו.

ד' תיכון:

הערה באותו ענין. בוועדה לענייני ביקורת המדינה מתנהלת מלחמת שמאים, לאחר שמישהו שלח מכתב אנונימי שמאחוריו עומד שמאי מסוים, כפי שמסתבר, שמלין נגד שמאי אחר באשר למחירי הרכב של המכוניות המשומשות בארץ ואופן קביעתם. שם מופיעה סוללה של עורכי דין שכל אחד מייצג את לקוחו.

נחזור לענין של שווי ההכנסה לרכב צמוד. אני מודה שלא הייתי כאן בעת שנתקבלה ההחלטה, אבל אני רוצה לרענן את זכרונם של החברים בוועדה בנושא הזה. בשעתו כמה חברים בוועדה עיכבו את אישור חוק היטל הרכוש על רכב בטענה שיש לעדכן את שיעור הזקיפה לגבי אלה שהיה ברשותם רכב צמוד. התנהל כאן דו-קרב פרלמנטרי מענין שבסופו מספר חברי כנסת הסכימו להסיר את ההסתייגות אם היושב ראש יודיע מעל במת הכנסת בעת אישור החוק בקריאה שניה וקריאה שלישית שאכן ייעשה עדכון של הזקיפה והוא יחול גם על עובדי הציבור שיש להם רכב צמוד. ואמנם שמענו שהממונה על הכנסות המדינה יעדכן את שיעור הזקיפה, והעדכון נעשה. אלא שלפתע בעת עדכון נוסף נפער הפער פעם נוספת. הדבר עומד בסתירה לפחות לדברים שנאמרו בוועדה ולהבטחות שניתנו לה על ידי הממונה על הכנסות המדינה.

אני מבקש רויזיה בנושא זה.

היו"ר י' ארידור:

אינך יכול לבקש רויזיה של התקנות. אתה יכול להעלות זאת כהצעה לסדר היום.

מ' בר-און:

גם אני מבקש רוויזיה בענין זקיפה של הוצאות רכב.

ע' סולודר:

אני מבקש שנשמע סקירה או הבהרה בענין העלאת המחירים הצפויה. קראנו על כך בעתונות והענין מחייב הבהרה.

ג' שפט:

ביקשתי זאת אתמול.

היו"ר י' ארידור:

יש בעיה עם רוויזיה של תקנות, כי רוויזיה בתקנות אין משמעותה ביטול ההחלטה של ועדת הכספים. זה לא ניתן לביטול אלא בהסכמה של מי שמוסמך להתקין את התקנות. אבל ניתן לקיים דיון מחודש כדי להביע עמדה של הוועדה. המשמעות של הרוויזיה איננה ביטול התקנות אלא דיון בוועדה שיכול להיות שלא יהיו לו תוצאות.

מ' בר-און:

אבל זוהי החלטה שנתקבלה רק לפני יומיים.

היו"ר י' ארידור:

אבל היא נכנסה לתוקף. דרושים שני גורמים כדי להתקין את התקנות - השר והוועדה. כדי לבטל את התקנות דרושים גם כן שני גורמים. אינני שולל אפשרות שהוועדה תקיים על כך דיון אם רצונה בכך.

מ' בר-און:

אפשר לקבל בענין זה חוות דעת של היועץ המשפטי לוועדה. לפי ההגיון הלא משפטי שלי זה לא סביר.

היו"ר י' ארידור:

אני קובע, באישורו של מר דמביץ, היועץ המשפטי לוועדה, שכשם שהתקנת תקנה מחייבת אישור של שר האוצר וועדת הכספים כן גם ביטול או שינוי תקנה מחייב את אישורם של שני הגורמים האלה.

מ' בר-און:

הנושא הובא לוועדה לדיון לשם אישור התקנה. חבר ועדה יכול לבקש רוויזיה על ההצבעה.

היו"ר י' ארידור:

זה נכון, אבל לא יהיו לכך תוצאות אם שר האוצר לא יסכים לכך והוא חתם על התקנה.

ד' תיכון:

אנחנו יכולים לדרוש דיון חוזר.

מ' בר-און:

לוועדה יש סמכות להכריע בנושא. היתה הכרעה. במקרה תבר ועדה לא היה נוכח בהצבעה והוא מבקש לערער על כך. הוא איננו רשאי לערער?

א' דמביץ:

כתבתי פעם מכתב ארוך בענין זה. אבל דבר אחד ברור - אם הדבר נחתם, נשלח, פורסם ומבוצע, זה כבר מאוחר. אם שלחת את האישור על ידי שליח ואתה מחזיר את השליח ומבקש ממנו לא למלא את השליחות, עדיין אתה יכול לשנות. לא כן כאשר הענין כבר גמור.

מ' בר-און:

זה במקרה שידוע לך שהדבר נחתם ונשלח.

ד' תיכון:

אם יחול עיכוב המשמעות היא שלא יוכלו לגבות את השיעור החדש. לכן מה שדרוש הוא דיון מחדש.

הינ"ר י' ארידור:

כל מה שאני יכול להגיד שאם התקנות נחתמו, ועדת הכספים איננה יכולה לבטלן. אבל מקרה אני מבין שאין התנגדות בוועדת הכספים לרוויזיה. יש שני שלבים ברוויזיה - רוויזיה והאישור המהותי. לשלב הראשון אין התנגדות.

אנחנו מאשרים שתיעשה רוויזיה בענין. מהן התוצאות המשפטיות? - תלוי במה שאמר מר דמביץ ובמה שאמרתי אני, ואמרנו אותם הדברים. אבל עצם הדיון הוא אפשרי.

מ' בר-און:

אני מבקש להודיע לאוצר שיש רוויזיה, ואם אין אישור סופי, שיחול עיכוב.

הינ"ר י' ארידור:

זה לא, כי אז התוצאה היא שלא יגבו כלום.

א' ויינשטיין:

לקראת הדיון אני מבקש לקבל נתונים על השחיקה בשכרם של העובדים הבכירים. הרי למנכ"לים ולבכירים לא עדכנו שכר בחודש אפריל. אני רוצה לדון בנושא של הרכב הצמוד בהקשר לשחיקת השכר.

ד' תיכון:

הדברים אינם תלויים זה בזה.

מ' בר-און:

כמה מלים כדי לבטא את גישתי לענין. בגלל הרגישות הציבורית בכל הנוגע לפקידי הממשלה הבכירים, אני רוצה שנדון עוד פעם בשאלה כדי לבדוק אם לא טעינו. יכול להיות שלא טעינו.

היו"ר י' ארידור:

סיכמנו שנדון עוד פעם בשאלה ונבדוק אם טעינו או לא טעינו.

א' ויינשטיין:

ובדיון יובאו לנו נתונים על השחיקה בשכרם של העובדים הבכירים.

ס' אלחנני:

אני מבקשת להבהיר שיש אולי כמה עובדים בכירים בשירות המדינה שיש להם רכב צמוד, אבל רוב הנהנים מההטבה הזו הם בסקטור הפרטי, כ-50 אלף במספר.

היו"ר י' ארידור:

נכלול בדיון את שני הנושאים: שווי ההכנסה מרכב צמוד והשחיקה בשכר הבכירים.

אין יותר הצעות לסדר היום. כיוון שנציגי האוצר לא הגיעו עדיין לישיבה, לא נוכל לקיים את הדיון בסעיפים שהם על סדר היום ואני נועל את הישיבה.

(הישיבה ננעלה בשעה 10.45)